

filmar í. Tað er ov lítið hjá teimum, at hava eina sýning um árið. Tey eiga at sleppa at royna seg oftari, har tey gera fleiri stuttfilmar, sum als ikki nýtast at vera serliga góðir. Hann heldur at talentmenning er eitt tað týdingarmiklasta, og her eigur Klippfisk fara meira aktivt inn í arbeiðið fyri at menna umhvørvið hjá nýggjum, ungum talentum.

– Tað ger onki um hesir filmar eru vánaligir, og teir nýtast heldur ikki at vera superfilmadir, bara tað at tú sleppir at arbeiða við hesum, so at tað verður betur og betur við venjing og góðari vegleiðing.

FØROYSKA FILMSÁRIÐ 2014

Í ár varð fyrsti føroyski spælfilmurin í mong ár, “Ludo” hjá Katrini Ottarsdóttir, frumframsýndur. Filmurin fekk misjavna móttøku. Rúni Friis Kjær sigur, at hann ikki hevur sæð filmin, av tí einfaldu orsök, at honum ikki dámdi trailaran til filmin, og hann fer ikki til ein film, bara tí hann er føroyskur. Tíverri, leggur hann afturat.

Tá Rúni hyggur aftur á filmsárið 2014 í Føroyum, sigur hann, at tað er merkt av, at meginparturin eru danskar framleiðslur, bæði “Skuld” hjá Heiðrik á Heygum”, “Sum einglar vit falla” hjá Mariu Winther Olsen og “Tann ferðandi” hjá Franklin Henriksen eru skúla-

filmar. “Det mand ikke taler om” hjá Andriasi Høgenni, er figgjaður av einum talentprojekti hjá Fynske Filmsfortællinger.

Rúni hevur ikki sæð filmin hjá Mariu Winter Olsen, og tann hjá Andriasi Høgenni *Kom og dansa*. Andrias fortelur oftani tabusøgur, so sum abort og ótrúskap. Í filminum *Det mand ikke taler om* viðgerð hann, hvussu tað er at verða maður og verða neyðtikin.

– Mær dámar væl at Andrias her roynir at gera eina blanding av dokumentar og fiksjón, og tekur eitt evni upp, sum ikki er serliga nógv viðgjørt. Eg haldi hetta er hansara besti filmur.

Franklin Henriksen, sum lærir til filmsfotograf á viðurkendum filmsskúla í Lodz í Póllandi hevði filmin *Tann ferðandi* við í Geytakappingini. Filmurin, heldur Rúni, er rættuliga góður, men er meira eitt stilistiskt flott verk, har søgan ikki fyllir so nógv.

Um Føroya fyrsta ræðufilm, sum fekk báðar virðislønirnar á Geytakvöldinum, sigur Rúni, at ongin stendur mót við Heiðrik á Heygum, tá tað kemur til stíl, og hetta er ein fantastiskur filmur. Heiðrik hevur fingið nógvan órættvísan kritikk í Føroyum, har fleiri siga, at hann bert kopierar onnur.

– Vit byggja øll á tað, sum onnur hava gjørt. Í *Skuld* eru tilvísingar til aðrar ræðufilmar, men hetta er abso-

lutt eitt sjálvstøðugt verk, har bæði stíllur og søga ganga saman í eitt.

– *Hvat hevur fyri teg verið eitt av hæddarpunktunum?*

– Eitt av hæddarpunktunum fyri meg í fjør, var, tá eg fekk at vita, at *Vetrarmorgun* hjá Sakarisi Stórá, sum eg havi verið við til at gjørt, hevði vunnið prís á stóru filmsstevnuni Berlinaluni. Tað var so heilt fantastiskt, at tað var heilt óveruligt.

Tá Rúni tekur samanum, so heldur hann, at tað er gott, at vit hava fingið fleiri leikstjórar, men samstundis harmiligt at fleiri framleiðslur liggja uttanfyri Føroyar. Tað tykist eisini sum at okkara filmsframleiðsla er óstøðug, góðskan er svingandi, men tó ongantíð vánalig, tí tey seinastu 3-4 árinu eru skapt verk, sum eru á høgum støði. Fyri komandi ár vónar Rúni, at vit fáa fleiri framleiðslur her heima, og at enn fleiri ungfólk fara at gera film og fáa stuðul til at fáa fleiri royndir. Tað er umráðandi, at tey fáa sítt egna umhvørvi og sýnisglugga at menna seg í, sum eggjar teimum til at skapa enn fleiri filmar.

– Vit eru ein spírandi filmstjóð, og vit skulu minnst til, at uppa hesi fáu árinu hava vit fingið ein filmsgrunn, sum er farin frá 200.000 uppí 700.000 kr. fyri ár, og tað er flott.